

1.326.227 KÖNYVET KÖLCSÖNÖZTEK EGY ÉV ALATT a Fővárosi Könyvtár fiókjai

A nyomtatott betű hódítani akar és hatalmába keríti azokat is, akik nem tudnak könyvet vásárolni. A hódító útra induló betűk nyomán fény és tudás gyűl az emberi elmében.

A Fővárosi Könyvtár Európa egyik legjobban megszervezett közkönyvtára.

Központjában rendkívüli gazdagsággal sorakoznak a tudós munkák ezrei meg ezrei, tizennégy fiókinlézetében pedig főként szépirodalmi művek — a szakmunkák, bölcséleti és egyéb ismeretterjesztő könyvek között.

Felkerestük a Fővárosi Könyvtár egyik budapesti fiókját, melyet a kerület lakói seregestől látogatnak.

— Az utóbbi években erősen megnövekedett a kölcsönkönyvtár látogatóinak száma — mondják érdeklődésünkre. — Nemcsak a központi könyvtárban, hanem

a 14 fiókkönyvtárban is töme-

gesen iratkoztak be az új kölcsönzők.

Ezt bizonyítják a Fővárosi Könyvtár évkönyvének statisztikai adatai is, amelyekből sok más érdekes dolgot is megtudhat az, akit érdekel, hogy milyen fokú és irányú a mai kor emberének szellemi szüksége.

Készséggel nyújtja máris a vasikos könyvet, amelyet Enyvéri Jenő, a Fővárosi Könyvtár kivételes szak tudású igazgatója szerkesztett. Ő írta az elmúlt évről szóló jelentést is, amelyből megtudjuk, hogy

a beiratkozott kölcsönzők száma a fővárosi kölcsönkönyvtárban az elmúlt évben 21.680 volt, vagyis az előző évhez viszonyítva ezerszázszázal emelkedett.

Több mint húszötegyezer állandó látogató egy év alatt! A könyvtár révén legalább ennyi embernek vált közkincsévé a kultúra legnagyobb ajándéka: a könyv.

a női olvasók olvasmányainak színvonala általában magasabb, mint a férfiaké.

A nők védettebb társadalmi helyzetével, az otthon nyugalmaival lehet ezt magyarázni. Detektivrengényt majdnem kizárólag férfiak olvasnak.

Művelődik a munkásság

— Meglepő a munkásság művelődési hajlama, olvasmányainak magas színvonala is.

A legmagasabb irodalmi ízlést azonban a háztartással foglalkozó középosztálybeli asszonyok mutatják.

Idegen nyelven is ők olvasnak leg-többet.

— A mai gyermek, a mai fiatal-ság érdeklődésének iránya is más könyvek felé terelődött, mint az előző generációké. Legalább is ez tűnik ki annak a szakembernek a megfigyeléseiből, aki a fiatal olvasókkal foglalkozott:

— A gyermekek legkedvesebb olvasmánya ma már nem Andersen meséi és Gaál Mózes elbeszélései, inkább Walt Disney bohóságait olvassák a Három kis malacról és Piroskáról. A legtöbb gyermekolvasó azonban mégis Benedek Elek Magyar mese- és mondavilágát szereti.

Az ifjúsági könyvek közül a Tamás bácsi kutyája és a Bórhárisnya «kiment a divatból», Dickens könyveit Bulwer Pompéji pusztulását és Rakosi Viktor Elnémult harangok című könyvét, melyek fiatal éveinkben oly sok boldog és izgalmas órát szereztek nekünk, a mai fiatalok közül aránylag kevesen olvassák.

Annál nagyobb a sikere az ifjúság körében Gárdonyi: Egri csillagok, Herczeg Ferenc: Hét sváb, Mikszáth: Két koldusdiák és Tót atyafiak, Molnár: Pál-utcai fiúk című regényének, Kipling: Dzsungel-könyve, Jókai, May Károly és Verne regényeinek. Az ifjúsági írók közül Vernének, Jókainak, Benedek Eleknek és May Károlynak van a legnagyobb olvasótábora.

— Jellemző a mai korra — fejezi be érdekes megállapításait a kiváló szakember —, hogy

az ifjúság körében a legolvasottabb könyv a Hankó szerkesztésében megjelenő Univerzum-sorozat,

ami azt bizonyítja, hogy a mai fiatalság érdeklődése elsősorban a technikai és természettudományi kérdések felé fordul.

Kováts Béla*

Diákok és bérmunkások olvassák a legtöbb kölcsönkönyvet

Érdekes, hogy a könyvtár kölcsönzői és látogatói foglalkozás szerint miképpen oszlanak meg.

Legtöbben a középiskolai tanulók közül iratkoztak be a könyvtárba, de sok a szakiskolai tanuló és főiskolai hallgatók száma is. Utánuk számarányuk szerint a bérmunkások, majd a közlítésviselők és a háziasszonyok következnek.

Az összes kölcsönvett és olvasótermékben használt könyvek száma 1.326.227 volt, ami azt jelenti, hogy

naponta átlagban 4573 könyvet vettek kölcsön a fővárosiak a könyvtárból.

Természetesen a legnagyobb érdeklődés a szépirodalmi művek iránt nyilvánult meg. A kiadott ismeretterjesztő munkák száma több mint egyharmada az összes kiadott könyveknek. Természetesen külső okok is közrejátszanak abban, hogy a közönség érdeklődése a szakirodalom egyes ágai iránt időnként

különösképpen megnyilvánult.

Igy az előző évben a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításával, a választójog kérdésével, valamint család- és védelmi kérdésekkel kapcsolatos szakkérdések felé irányult a közönség érdeklődése.

A Szent István jubileumi év történelmi adatok kutatására adott ösztönzést, a Felvidék visszaesetolása és a ruszin kérdés viszont erre a tárgykörre terelte a kutatók és olvasók figyelmét.

Igen sok olyan ember fordult meg a könyvtárakban, akik a tűzharcostörvényvel kapcsolatban a világháborúban való szereplésüket igazoló adatokat kerestek.

Különös az is, hogy egyes kerületekben időnként hirtelen felszökik a könyvkölcsönzők száma. Így az elmúlt évben az Almássy-téri könyvtárban 36.000-rel, a Krisztina-körúti könyvtárban pedig 30.000-rel több könyvet adtak kölcsön, mint az előző évben.

Kik a legolvasottabb írók?

Az olvasóközönség ízlését leghűbben azok az adatok tükrözik vissza, amelyeket a könyvtár képzett munkatársai állítottak össze hosszas megfigyelés alapján. Kérdést intéztünk több szakemberhez, hogy megtudjuk, kik a legolvasottabb írók, milyen fokon áll az olvasók irodalmi ízlése, melyek voltak a legkeresettebb könyvek. Érdekes választ kaptunk:

— A magyar szépirodalom legolvasottabb szerzője Jókai. Őt követik Herczeg Ferenc, Gárdonyi Géza, Mikszáth Kálmán, akiknek könyveit javarészt középiskolások olvassák.

A legolvasottabb könyvek egyike Gulácsy Irén «Fekete vőlegények» című történelmi regénye volt. Sokan keresték az Isten rabjai és a Láthatatlan ember című Gárdonyi-regényeket, Gulácsy Iréntől a Pax vobis, Herczeg Ferentől az Aranyhegedűt, a Pogányokat, Jókaitól az Aranyembert, az Egy magyar nábobot, a Fekete gyémántokat, Kuncz

Aladár Fekete kolostorát, Mikszáth Fekete városát, Móra Ferenc Aranykoporsó című regényét.

Külföldiek

— A német írók közül azokat olvassák leginkább, akiknek neve nemzetközi fémjelzésű. A legolvasottabb szerző Thomas Mann. Az angolok közül Galsworthy, S. Lewis, S. Maugham és H. G. Wells, az ifjúság körében pedig Jack London a legnépszerűbb, míg a francia irodalom legnépszerűbb szerzői a gall szellem régebbi nagy képviselői: Balzac, Flaubert, France, Hugo, Maupassant. Az újabbak közül André Gide és különösen Mauriac, Maurois és Romain Rolland. Az orosz irodalom legolvasottabb írói: Dosztojevszkij, Mereszkovszki és Tolsztoj, valamint Rachmanova. Az északi írók közül Hamsun, Lagerlöf és Undset a legnépszerűbbek.

— A modern élet figyelői előtt bizonyára nem meglepő az a megállapítás, hogy